

VIRKSOMHETSREGNSKAP 2013 VIRKSOMHETSPLAN 2014

INNHold

S 1	Fra daglig leder – Oppsummering	S 5	Innvilget opphold siste 17 år
S 3	17 års saksstatistikk	S 6	Liste over rapporter
S 4	Innvilget opphold i Norge i 2013	S 18	Virksomhetsplan 2014

FRA DAGLIG LEDER – OPPSUMMERING

NOAS Trøndelag ble dannet i (1986 eller)1987 etter initiativ fra Leif Strøm og etter et møte på Internasjonalt Senter hvor Annette Thommesen var innleder. Det ble et organ med kontor på Internasjonalt senter, som utviklet seg til å være en stemme for flykninger og innvandrere i Trondheim og omegn, med tjenestetilbud som rettshjelper i saker om asyl, familiegjenforening og lignende, som praktisk og personlig veileder og støtte i allehånde sosialsaker og som aktiv og engasjert deltaker i integreringsfremmende tiltak. Symptomatisk er at Innvandrerrådet, Internasjonalt Senter og NOAS Trøndelag var sterkt sammenvevd. Selv var jeg med fra nevnte møte med Annette Thommesen og ble en aktiv del av miljøet, bl.a. som kontaktperson for Skoleorganisasjonenes Internasjonale Utvalg, (SKIU).

Utover 1993 ble forholdet til NOAS anstrengt. I januar 1994 la NOAS Trøndelag seg ned og gjenoppstod som Rådgivningsgruppa. Selv ble jeg fra 1995 knyttet til Rådgivningsgruppa på heltid i et prosjekt om holdningsskapende arbeid og som ble finansiert av Trondheim kommune, Avdeling oppvekst. Da finansieringen stoppet opp, fortsatte jeg som frivillig. En tid var dette økonomisk problematisk. Men fra 2006 har jeg hatt alderspensjon, og har vært uten økonomiske bekymringer.

Fra 1998 til 2002 var Rådgivningsgruppa en del av SOS Rasisme. Det var et feilgrep. Det begynte med at det flere steder i landet dannet seg Rådgivningsgrupper etter mønster av vårt arbeid. Vi dannet et nettverk som søkte trygghet, støtte og utviklingsmuligheter i en større organisasjon. Tanken var riktig. Etter hvert ble innvilget statlige midler til virksomheten. Det vi ikke var klar over, var at de som eide den store organisasjonen, heller enn virksomheten var interessert i de statlige midlene og i medlemsmassen vår. Da Rådgivningsgruppene forlot SOS Rasisme, beholdt SOS Rasisme den statlige støtten, mens vi videreførte virksomheten.

Ved årsmøtet 25.01.2014 avrunder vi en epoke og står foran utfordringen å videreføre mest mulig, best mulig. I dette virksomhetsregnskapet forsøker jeg å summere opp hva vi har levert i denne epoken. Jeg mener vi kan være bekjent av arbeidet:

- I de 17 årene saksstatistikken omfatter, fra 1997 til 2013, har vi journalført 2480 saker. 2390 av disse er personsaker med mapper.
- 1201 mennesker har fått oppholdstillatelse i Norge.

I 2013 har vi ikke tatt imot nye saker. Jeg regner selv med å ha mottatt mer enn 200 nye henvendelser, men har etter høflige samtaler måttet si nei til alle. Det har vært tungt. Behovet for tjenestetilbudet vårt er stort og berettiget.

Året har vært brukt til å avrunde arbeidet:

- Det vil for det første si å ordne alle papirer, få dem i boks og overføre til sikker oppbevaring ved Statsarkivet i Trondheim:
 - en åpen del som består av organisasjonspapirer og faglige rapporter, i alt 6 arkivbokser, og
 - en klausulert del som består av mapper med personopplysninger. Det vil i alt si 2390 mapper, fordelt på 276 arkivbokser eller 27,6 m arkiv.
- Det vil dernest si å summere opp, med tanke på videreføring:
 - Jeg skriver på et bokmanuskript: «*Alle ..., Enhver ..., Ingen ... En gjennomgang av Verdenserklæringen om Menneskerettighetene*»
 - Boka er beregnet som teoridel i et kurs om Verdenserklæringen.
 - Hvis kurset kjøpes, vil vi kunne ha et inntektsgrunnlag å arbeide videre på.
 - Jeg planlegger videre å summere opp prosjektet: «*Kvinner og jenter, menneskerettigheter og mental, medisinsk og fysisk helse*»
 - Spesielt verdifullt er arbeidet med å tegne individuelle menneskerettighetsprofiler, å gjøre menneskerettslige anamneser, diagnoser og prognoser.
 - Siktemålet er:
 - å medvirke til menneskerettslig kompetanseheving generelt,
 - å legge grunnlag for å utvikle klinisk menneskerettighetsarbeid, og
 - å utvikle en mal for å utdanne, sertifisere, ansette og lønne menneskerettighetsarbeidere

Av spesielle tema som vi arbeider med ved årsskiftet, vil jeg nevne:

- Kvinner som gjennom innvielser, frykt, skam og mystiske ritualer blir hjernevasket og preget til taushet, underkastelse og sex-arbeid.
- Mennesker som forsvinner, spesielt mennesker som fra norsk jord blir utsatt for tvungen forsvinning.

Jeg har i løpet av året ikke klart å holde oppe konferanseprogrammet, og beklager dette. Det vi har klart, er å gjennomføre en serie med temamøter.

Planene for 2014 er:

- Å skrive ferdig boka om menneskerettigheter,
- Å oversette den til engelsk,
- Å summere opp prosjektet om «*Kvinner og jenter, menneskerettigheter og mental, medisinsk og fysisk helse*»,
- Å utvikle en mal for kurs i menneskerettigheter,
- Å ta opp igjen konferanseprogrammet som et forum for menneskerettigheter,
- Å definere menneskerettighetsarbeideren i utdanning og oppgaver

17 ÅRS SAKSSTATISTIKK

1997

Ved årsskiftet ble det videreført	6 saker fra 95 96 saker fra 96
I løpet av året ble journalført	111 saker fra 97
I alt var til behandling	206 saker

1998

Ved årsskiftet ble det overført	4 saker fra 95 56 saker fra 96 80 saker fra 97
I løpet av året ble det journalført	115 saker fra 98
I alt var det til behandling	225 saker

1999

Ved årsskiftet ble det overført	27 saker fra 96 31 saker fra 97 95 saker fra 98
I løpet av året ble det journalført	124 saker fra 99
I alt var til behandling	227 saker

2000

Ved årsskiftet ble det overført	22 saker fra 96 28 saker fra 97 55 saker fra 98 95 saker fra 99 155 saker fra 00
I alt var til behandling	355 saker

2001

Ved årsskiftet ble det overført	2 saker fra 96 10 saker fra 98 57 saker fra 99 119 saker fra 00
I løpet av året ble journalført	164 saker fra 01
I tillegg ble reaktivert	7 saker
I alt var til behandling	359 saker

2002

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 7 saker fra 98 36 saker fra 99 81 saker fra 00 128 saker fra 01
I løpet av året ble det journalført	196 saker fra 02
I tillegg ble reaktivisert	3 saker
I alt var til behandling	452 saker

2003

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 5 saker fra 98 14 saker fra 99 59 saker fra 00 62 saker fra 01 126 saker fra 02
I løpet av året ble det journalført	170 saker fra 03
I alt var til behandling	437 saker

2004

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 6 saker fra 98 7 saker fra 99 36 saker fra 00 40 saker fra 01 66 saker fra 02 123 saker fra 03
I løpet av året ble det journalført	206 saker fra 04
I alt var til behandling	485 saker

2005

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 2 saker fra 98 1 saker fra 99 7 saker fra 00 23 saker fra 01 33 saker fra 02 74 saker fra 03 175 saker fra 04
I løpet av året ble journalført	211 saker fra 05
I alt var til behandling	527 saker

2006

Ved årsskiftet ble overført	1 saker fra 96 2 saker fra 98 1 saker fra 99 1 saker fra 00 9 saker fra 01 17 saker fra 02 43 saker fra 03 115 saker fra 04 170 saker fra 05
I løpet av året ble det journalført	195 saker fra 06
I alt var til behandling	554 saker

2007

Ved årsskiftet ble overført	1 saker fra 96 2 saker fra 98 1 saker fra 99 1 saker fra 00 6 saker fra 01 6 saker fra 02 11 saker fra 03 54 saker fra 04 100 saker fra 05 145 saker fra 06
I løpet av året ble det journalført	209 saker fra 07
I alt var til behandling	534 saker

2008

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 00 5 saker fra 01 5 saker fra 02 6 saker fra 03 35 saker fra 04 85 saker fra 05 118 saker fra 06 171 saker fra 07
I løpet av året ble journalført	212 saker fra 08
I alt var til behandling	638 saker

2009

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 00 4 saker fra 01 5 saker fra 02 5 saker fra 03 20 saker fra 04 57 saker fra 05 90 saker fra 06 136 saker fra 07 172 saker fra 08
Til sammen videreføres til 2009	490 varme saker

2010

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 00 4 saker fra 01 4 saker fra 02 4 saker fra 03 12 saker fra 04 42 saker fra 05 62 saker fra 06 73 saker fra 07 122 saker fra 08 85 saker fra 09
I løpet av året ble journalført	78 saker fra 10
I alt var til behandling	487 saker

2011			38 saker fra 08
Ved årsskiftet ble overført	3 saker fra 01		22 saker fra 09
	3 saker fra 02		28 saker fra 10
	4 saker fra 03		76 saker fra 11
	9 saker fra 04	<u>I løpet av året ble journalført</u>	<u>9 saker fra 12</u>
	25 saker fra 05	<u>I alt var til behandling</u>	<u>234 saker</u>
	37 saker fra 06		
	49 saker fra 07	2013	
	97 saker fra 08	Ved årsskiftet ble overført	8 saker fra 07
	51 saker fra 09		5 saker fra 08
	45 saker fra 10		3 saker fra 09
<u>I løpet av året ble journalført</u>	<u>92 saker fra 11</u>		5 saker fra 10
<u>I alt var til behandling</u>	<u>415 saker</u>		17 saker fra 11
			1 saker fra 12
		<u>I løpe av året ble journalført</u>	<u>0 saker fra 13</u>
2012		<u>I alt var til behandling</u>	<u>39 saker</u>
Ved årsskiftet ble overført	3 saker fra 01		
	0 saker fra 02		
	4 saker fra 03		
	7 saker fra 04		
	18 saker fra 05		
	9 saker fra 06		
	23 saker fra 07		

I tillegg har vi måttet følge opp et med brev, uttalelser og undersøkelser i et antall saker. Brevjournalen viser 335 utgående brev. Ved årsskiftet regnes alle saker som avsluttet.

INNVLIGET OPPHOLD I NORGE I 2013

Saksnummer	Land	Menn	Kvinner	Barn	Positivt resultat
120/04	Somalia	1			Opphold (I ettertid)
72/05	Niger	1			Opphold ca. 2011
74/10	Guinea		1		Opphold april 2013
175/02			1		Familiegjenf. sept. 2013
52/07	Etiopia	1			Opphold april 2013
184/08	Kongo K.	1	1	2	Opphold juli 2013
55/09	Etiopia		1	2	Opphold mai 2013
24/11	Iran		1	1	Opphold oktober 2013
33/11	Rwanda		1	2	Opphold oktober 2013
44/11	Kongo K.	1	1	3	Opphold juni 2013
46/11	Afghanistan	1	1 asyl	5 asyl	Opphold juni 2013
76/11	Afghanistan	1	1	2	Opphold oktober 2013
87/11	Eritrea		1	1 asyl	Opphold
91/11	Sri Lanka		1	2	Asyl høst 2013
Til sammen		7	11	20	= 38 opphold

Også positive statistikker må leses med varsomhet. Jeg tror Rådgivningsgruppa i de fleste av sakene har betydd en forskjell, og i mange saker en avgjørende forskjell. I andre saker kan vår innsats ha vært uten betydning. Vi bør ha i mente at også bak positive tall kan ligge mye lidelse, og at veien videre inn i det norske paradiset for mange kan vise seg både lang og tornefull, spesielt for den som allerede har såre føtter.

Jeg minner om at statistikkene til Politiets Utlendingsenhet, PU, regner helt andre tall som positive. I årets 11 første måneder ble tvangsreturnert 5441 personer. PU poengterer at 2060 de 5441 har vært ilagt straffereaksjon. Herfra vil vi gjerne poengtere at det ikke rapporteres og føres regnskap over hva som videre skjer med disse menneskene. De forsvinner. På 11 måneder er 5441 personer utsatt for tvungen forsvinning. Jeg vil selv hevde at dette er i strid med FNs konvensjon mot tvungne forsvinninger. Det vises videre lite interesse for hva som gjør så mange til straffedømte syndere og hvordan fler eventuelt kan ledes på bedre veier, altså forebygge.

Slik blir siste 17 års statistikk over innvilget opphold/asyl:

• 1997	64 personer	
• 1998	77 personer	
• 1999	55 personer	
• 2000	85 personer	
• 2001	94 personer	
• 2002	93 personer	
• 2003	57 personer	
• 2004	85 personer	
• 2005	84 personer	
• 2006	67 personer	
• 2007	106 personer	
• 2008	85 personer	
• 2009	52 personer	
• 2010	61 personer	
• 2011	31 personer	
• 2012	67 personer	
• 2013	38 personer	Til sammen 1201 personer på 17 år

Vi har fra og med 1996 til og med 2012 journalført 2480 saker. 2390 av disse er personsaker med opprettet saksmappe. De fleste har vært søknader om asyl og familiegjenforening. Men vi har også journalført mange saker som ikke gir utslag i oppholdstatistikken, slik som statsborgerskap, diskriminering og et spekter av sosiale saker.

I årsmeldingen for år 2000 kunne jeg skrive om antall innmeldte saker:

I alt 155 saker som omfatter 131 menn 65 kvinner 93 barn = 289 personer

Så detaljert har jeg ikke maktet å føre statistikken videre. Men jeg gjetter at de 2390 sakene representerer mellom 4000 og 5000 enkeltpersoner, anslagsvis 4500.

I saksregnskapet for 2001 kunne vi skrive:

25 mennesker er altså transportert ut

5 stykker ser ut til å ha fått opphold i andre land

7 stykker har søkt asyl i annet land

3 stykker, en mor og to barn har bare forsvunnet

7 stykker er meldt flyktet videre til annet land

18 stykker er ført ut (av vårt regnskap) etter at vi har mistet kontakt

65 mennesker til sammen

Dessverre, det er mange år siden vi mistet kapasitet til å holde regnskap over hva som skjer med hver enkelt som ikke får oppholdstillatelse. Hvert år i januar fører vi ut saker fordi vi har mistet kontakt, det vil i mange tilfelle si, fordi vi ikke har opprettholdt kontakt. De siste årene har vi aktivt avrundet kontakten i gjenværende saker.

Jeg velger å se dette dramatisk. Retten til kontakt med en norsk flyktningsorganisasjon gjelder mer enn å være klient. For Rådgivningsgruppa er det et poeng at medlemmene virkelig er medlemmer, med likeverdig medlemstilhørighet. Vi har vært på vei til å skape slikt samfunn, og hvor Rådgivningsgruppa i mange tilfelle har vært den nærmeste til den enkelte. Dette er i ferd med å ryke.

LISTE OVER RAPPORTER

1995

- 26.01.95 Bistand Repatriering – knyttet til tamilene
- 05-08.05 Notater fra Høring om St.meld. nr. 17 – Om flyktningspolitikken
- 20-30.09 Religionenes og livssynenes uke
- 23.09.95 Hedre din far og mor – Innledning til debatt om skolelov og religions- og livssynsundervisning
- 19.07.95 Notat – Tanker om en prosjektorganisert utvikling av Rådgivningsgruppa og Holdningsskapende arbeid med skolen som en hovedmålgruppe
- 11.10.95 Skisse av Rådgivningsgruppa
- 09.11.95 Ekstraordinær Generalforsamling
- 07-17.12. Fredsdagene 1995 – Våpen og Våpenhandel

1996

- 26.01.96 Søknad om midler – seminar om Bistand og Repatriering
- 29.01.96 Bistand og Repatriering – En lykkelig forbindelse? - Invitasjon
- 24.04.96 Nedleggelse av Frostaveien statlige Mottak
- 01.05.96 Beboeraksjonen på Frostaveien - Bjørg Karlsen
- 15.05.96 Kritikk til Rådgivningsgruppas arbeid fra MIK og UDI
- 23.05.96 Utkast til framdriftsplan for avvikling av kirkeasylene i Misjonskirka, Baptistkirka og Strindheim kirke
- 23.08.96 Notat – Asylsaker i forhold til juridisk, medisinsk, psykososial og barnefaglig kompetanse og yrkesetikk
- 17.09.96 Notat – Vedrørende nyutvikling av saksbehandlergruppa og saksbehandlingsrutinene
- 29.10.96 Universiteter og Høgskoler som antirasistiske soner – utkast til et innhold – utarbeidet av AGAS – Arbeidsgruppe for Antirasistisk Sone
- 29.10.96 Invitasjon til møte om integrering 05.11.96 – AGAS
- 20.11.96 Rapport fra seminar om kombinasjonen Bistand og Repatriering
- 15.12.96 Søknad – Kontakt-kompetanse / Kurs og Konferanse – Holdningsskapende arbeid
- 15.12.96 Søknad - Holdningsskapende arbeid
- 29.11.96 Antall saker 1994, 1995, 1996 - Sonja Johannesen
- 15.12.96 Søknad om midler til Somalisk utviklingsprosjekt
- 10.02.97 Årsmelding 1996 – Prosjekt Holdningsskapende Arbeid

1997

- TRYGT? NEI! Første delrapport fra en reise på Sri Lanka i mai 1997
- Notater om asylforvaltningen – Vedrørende tamilske asylsøkere

- 21.03.97 Vedrørende behandlingen av tamilske asylsøkere
- 10.10.97 Vedrørende tamilske asylsøkere
- 11.10.97 Vedrørende situasjonen på Sri Lanka
- Januar 97 Asylavhør: Teorien og Praksisen – En forundersøkelse Marita Olaussen
- 24.09.97 Mappегjennomgang – foreløpig rapport
- Rådgivningsgruppa's questionnaire on arrest and torture/ill-treatment – especially made for refugees from Kenya
- November Notater om asylforvaltningen – vedrørende asylsaker fra Kenya
- November Notater om asylforvaltningen
 - Vedrørende familiegjenforening
 - Asylsøkerens iboende verdighet – vedrørende asylsøkeren i mottak
 - Vedrørende verifisering
 - Vedrørende utlendingspass
 - Vedrørende asylsøkere fra romanifolket
- 25.11.97 Søknad om tilskudd for 1998 – Holdningsskapende arbeid
- Fredsdagene 1997 – Dialog mellom religioner og livssyn
- 09.01.98 Rapport – Holdningsskapende arbeid
- Desember Notater om asylforvaltningen
 - Vedrørende asylavhør
 - Et spørsmål vedrørende utlendingslovens § 37, 2. ledds hjemmel for å gå inn i leilighet/beboelsesrom kontra grunnlovens § 102
 - Asylsaker i forhold til juridisk, medisinsk, psykososial og barnefaglig kompetanse og yrkesetikk
 - Vedrørende kvinnelige asylsøkere og deres integritet som kvinner
 - Vedrørende behandlingen av asylsøkere fra Zaire, Rwanda og Uganda

1998

- 25.11.97 Søknad – Holdningsskapende arbeid
- 06.01.98 Saksstatus pr 31.12
- Annual report for Rådgivningsgruppa 1997
- 07.01.98 Rapport - Prosjektorganisert utvikling av Rådgivningsgruppa
- 09.01.98 Rapport – Holdningsskapende arbeid
- 24.01.98 Klage på vedtak / Fornytt søknad
- 04.02.98 Invitasjon til tamilkonferanse i Trondheim
- 01.03.98 Åpent brev til Statsminister Kjell Magne Bondevik
- 31.03.98 Tamilsaken i en fastetid
- Rådgivningsgruppa's Questionnaire on Arrest and Torture/Illtreatment – especially made for Refugees from Kenya
- Juni 1998 Peter mot Staten
- 15.11.98 Aktive saker pr 15.11.98

- 01.11.98 Vedrørende vilkårlig pågrepelse og uttransportering av asylsøkere
Retten til å ha en nærmeste pårørende
- Årsberetning for Rådgivningsgruppa 1998
- Saksregnskap 1998

1999

- Avvisning av Rådgivningsgruppa i Trondheim som fullmektig
- Saksregnskap 1998
- Spørreskjema for serbiske asylsøkere fra Kroatia
- 25.08.99 barn født i Norge – asyl for barn
- 13.07.99 I skyggen av krigen på Balkan – Asylsøkere fra Kroatia og deres rett til beskyttelse Rettspolitisk høring
- 13.07.99 Frykt ikke Bernt Hauge
- 14.07.99 Tamilene fra Sri Lanka – Hva er trygghet? Rettspolitisk høring
- 31.08.99 Ut fra Sovjetsamfunnets ruiner Rettspolitisk høring
- 25-29.10.99 The Tamils from Sri Lanka – What is Safety Rettspolitisk høring
- 20.09.99 Vedrørende flyktninger fra Palestina og forvaltningens integritet
- 03.12.99 Spillet om Barna

2000

- 02.01.00 Melding av landsstyresak – Utlendingslovens § 34
- Årsrapport 1999
- For drøfting av arbeidsplan for år 2000
- 11.03.00 Pakistan og Amadiyya-muslimere
- 07.05.00 Til asylsøkere fra Kurdistan – Irak og deres advokater og støttepersoner/grupper – Bakgrunnsnotat til støtte i klageomgangen
- 31.05.00 Til assyriske asylsøkere og deres advokater
- 15.06.00 The business of terrorism (torture Cameroon)
- 27.06.00 Halvårsrapport Rådgivningsgruppene
- 27.08.00 Organisasjonens flyktningepolitiske arbeid
- 26.09.00 Grunnkurs kontakt
- Grunnkurs I Rådgivning
- 28.12.00 Asylsøkernes iboende verdighet – kampanje 2001
- Årsrapport 2000 – fra daglig leder
- Fra jødeparagraf til Palestinerpraksis

2001

- Økseskaft nr. 1 tildeles statsråd Sylvia Brustad og hennes departement
Refleksjoner om Asylforvaltningen – Gjengivelse av korrespondanse med statsråd, departement og statssekretær 15.07.2000 – 31.03.2001

- 14.03.01 Uttalelse om Stortingsmelding nr. 17 (2000-2001) - Asyl- og flyktningepolitikken i Noreg
- 06.04.01 Tortur – Med hensikt påført smerte og lidelse
- 17.08.01 Fra Mosul Velayat til Den kurdiske provinsen – En studie i løgnkultur og narrepolitikk
- SOS Rasismes menneskerettighetsprosjekt
- Grunnkurs i Rådgivning
- Grunnkurs i kontakt
- 14.10.01 Spørreskjema – Asylsøkere fra Kroatia
- 15-11-01 Asylsøkere fra Kroatia – Konfrontasjon med åpenbaringen
- Saksregnskap 2001

2002

- Saksregnskap 2001
- Utvikling av Rådgivningsgruppene som menneskerettighetsprosjekt
- SOS Rasismes menneskerettighetsprosjekt
- Saksregnskap 2002

2003

- Rapportserie – lengeværende / ureturnerbare / papirløse / returnektere
 - Ureturnerbare asylsøkere – menneskelige katastrofer. Finnes det en løsning? Rapport fra høring i Arendal 19. mai 2001 Astrid Råbu
 - Ureturnerbare og Menneskerettigheter Bernt Hauge
Konferanse om Ureturnerbare asylsøkere, Arendal 25.05.02
 - 10.04.03 Lengeværende i mottak - Rapport fra arbeidsgruppe i UDI
 - 10.06.03 Hvor meget er et menneske verdt? Ureturnerbare asylsøkere i Norge - Bernt Hauge Lagt fram på konferanse i Arendal 31.05.03
 - 17.06.03 Videreutvikling av forslag til løsninger UDI
 - 19.06.03 Rundskriv UDI 2003-21 ASA – Anmodning om midlertidig arbeidstillatelse etter endelig avslag på søknad om asyl
 - 06.08.03 Vedrørende Lengeværende i mottak Bernt Hauge
 - 05.12.03 Lidelsen som forsvant
 - 15.12.03 Bortfall av botilbud UDI
 - 19.12.03 Bortfall av botilbud UDI
 - 29.12.03 Bortfall av botilbud UDI
 - 14.01.04 Vurdering av utvisning Politiet
 - Udatert Bortfall av botilbud – standard skjema
 - 18.01.04 Til sivilombudsmannen – Klage på behandlingen av ureturnerbare asylsøkere i Norge RiT
 - Lov 1900-05-31 nr 05: Lov om løsgjænger, Betleri og Drukkenskap
 - 13.01.04 Tilbakemelding krisemøte 09.01.04 RiT
 - 18.01.04 Tilbakemelding Krisemøte 15.01.04 RiT
 - 08.01.04 Pressemelding Mellomkirkelig Råd
 - 11.09.03 Vedr. bortfall av botilbud UDI Midt-Norge

- 13.01.04 'Alvorleg sjuke blir kasta ut' Vårt land
- 08.01.04 Møteinvitasjon til UDI Midt-Norge RiT
- 21.02.05 Tilbakemelding fra Sivilombudsmannen
- 04.06.04 Kjære ureturnerbare asylsøker! - skrevet etter møte med Senter Mot Etnisk Diskriminering Gabriel Seckamana, Issak Degol Kiflu og Astrid Råbu NB! – vedlagte navneliste er fortrolig
- 13.10.04 Bortfall av botilbud Erna Solberg
- 15.02.05 Til Sivilombudsmannen – søknader om asyl/bortfall av botilbud
- Saksregnskap 2002
- 23.08.03 Hvem gir ofrene stemme? Hvordan få ofre til å tie? Bernt Hauge
Konferanse om ytringsfrihet – Arrangert av Trondheim Menneskerettighetshus
- 23.08.03 Massakrene i Desht-e Leili – Innledning til et vitneprov Bernt Hauge
- 22.06.03 Trondheim som friby for forfulgte forfattere Bernt Hauge
- Saksregnskap 2003

2004

- Saksregnskap 2003 - utkast til virksomhetsplan 2004
- 18.01.04 Til Sivilombudsmannen: Hvor meget er et menneske verdt?
- 06.01.04 Hyrdebrev fra Sjøggestad til Biskopene
- 24.03.04 Begjæring om samarbeid for individuelle løsninger - En brevveksling med Utlendingsnemnda
- 14.04.04 Til Statsminister Kjell Magne Bondevik – *Det menneske som lider, er hellig, og har krav på hele verdens oppmerksomhet*
- 20.08.04 Vi skal ryste menneskehetens smvittighet
- Virksomhetsregnskap 2004 – Utkast til virksomhetsplan 2005

2005

- 1-4/6-05 Freedom of expression – Expressions from Chechnya and Kaukasus
- 29.01.05 Demokratibrigader
- 15.02.05 Til Sivilombudsmannen om Bortfall av botilbud
- 17-18.06.05 Torg for Likeverd – Søkelys på tidens jødepaaragrafer
- 15.12.05 Det psykiske helsearbeidet for innvandrere og asylsøkere - dokumenter fra et seminar – Dr. Safi, Rabia Sadiq og Bernt Hauge
- Virksomhetsregnskap 2005 (og virksomhetsregnskap 2004)

2006

- Virksomhetsregnskap 2005
- 09.01.06 Notat – Utvikling av stiftelsen Midt-norsk Senter for Menneskerettigheter
- 12.09.05 Dr. Mohammad Aref Safi En spesiell rapport fra afghanske beboere i Sandmoen
- UDI-arkipelet:

- 15.12.05 Koblinger mellom psykisk helse og menneskerettigheter – refleksjoner fra et akuttmottak for menneskerettigheter Bernt Hauge
- 19.01.06 Utkast til drøfting Bernt Hauge
- Spørreskjema
- 18.08.06 UDI-arkipelet Bernt Hauge
- 10.09.06 Oversendelsesbrev – menneskerettigheter og psykisk helse
- Tanker om respekt og likeverd – kunstutstilling, juni 2006
- 18.08.06 Ytringsfrihet i kontekst Bernt Hauge
- 17-20.06.06 Torg for likeverd
- 05.05.06 Nei til tvang retur og tilbakesending av de afghanske asylsøkere til Afghanistan
- 15.06.06 Om massedeportasjon av afghanske flyktninger Bernt Hauge
- 26-28.10.06 Konferanse om frihet fra frykt og nød
- 26.20.06 Menneskehandel – En høyst levende tradisjon
- Virksomhetsregnskap 2006

2007

- Virksomhetsregnskap 2006 – Virksomhetsplan 2007
- MUF - rapportserie
 - 07.05.00 Bakgrunnsnotat til støtte i klageomgangen Bernt Hauge
 - 14.03.01 Uttalelse om Stortingsmelding nr 17 Bernt Hauge
 - 09.11.03 Begjæring om ny, reflektert og rask saksgjennomgang
 - 04.03.04 MUF – Midlertidig oppholdstillatelse uten rett til familiegjenforening Bernt Hauge
 - 24.03.04 Svar på vår begjæring om samarbeid UNE
 - 02.10.04 Asylsøkeres rettssikkerhet Bernt Hauge
 - 20.01.05 Democracy brigades to Kurdistan Iraq – Requewt and preliminary application Rådgivningsgruppa
 - 19.08.06 Flyktningeretur ny fanesak Adresseavisen
 - 01.01.07 Endringer i MUF-forskrifta kjem fyrst på nyåret UDI
 - 14.06.07 Behandling av søknader etter midlertidig forskrift UDI
 - 18.08.06 UDI-arkipelet Bernt Hauge
 - 01.10.07 Avslag på søknad om arbeidstillatelse UDI
 - 27.10.07 Kurdere truer UDI-ansatte Aftenposten
 - 27.10.07 I strid med politiske signaler – Notat vedrørende MUF og ondskapens banalitet Bernt Hauge
 - 13.05.09 Vedrørende berostillelse og midlertidig arbeidstillatelse i påvente av ny forskrift UDI
 - 21.02.10 Åpent møte om massedeportasjon av lengeværende asylsøkeren Rådgivningsgruppa i samarbeid med Irak Kurdiske Asylsøkere
- Kjønnbasert forfølgelse - Rapportserie
 - 18.08.06 UDI-arkipelet Bernt Hauge
 - 04.03.07 Liste over aktive saker med kvinnebasert forfølgelse /menneskehandel Bernt Hauge

- 09.04.07 Notat til dagsseminar om menneskerettigheter og mental helse
Bernt Hauge
- 28.04.07 Innspill – Oppmerksomhet på kvinnelige asylsøkere og de
vitneprov de kan gi Bernt Hauge
- 19.05.07 Invitasjon til torg for likeverd 15.-17.06.07 – Invitasjon til å
danne egen organisasjon for forfulgte kvinners rettigheter RiT
- 09.06.07 Invitasjon til Torg for likeverd – 15-17.06.07 – Invitasjon til å
danne egen organisasjon for forfulgte kvinners rettigheter RiT
- 17.09.07 Snøballkvinner og kjønnsbasert forfølgelse – Invitasjon til
konferanse om Frihet fra Frykt og Nød 12-14.10.07 RiT
- 12-14.10.07 Se min kjole – Tekster fra en utstilling i tekst og tekstil Bernt
Hauge
- 20.10.07 Ikke en snøballs sjanse – Notat vedrørende kjønnsforfulgte
kvinner og Utlendingslovens ! 15, første ledd, prinsippet om non refolement
- 28.04.07 Innspill – Oppmerksomhet på kvinnelige asylsøkere og de vitneprov de
kan gi Bernt Hauge
- 11.04.07 Dagsseminar om menneskerettigheter og mental helse 09.05.07
- 09.04.07 Notat til dagsseminar om menneskerettigheter og mental helse Bernt
Hauge
- 14.05.07 Invitasjon til torg for likeverd – invitasjon til å danne egen organisasjon
for forfulgte kvinners rettigheter
- 20.04.07 En reise i Ytringsfrihet Bernt Hauge
- 29.10.07 Notat - Mangfoldåret og Wergelandsåret – Mangfoldrådet m.m.
Bernt Hauge
- 29.07.07 Invitasjon til konferanse om ytringsfrihet 24-26.08.07
- 05.09.07 Utlendingslov og menneskerettigheter – Dagskonferanse om forslaget
til ny utlendingslov 20.09.07
- Ot.prp. nr. 75 (2006-2007) Om lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold
her (utlendingsloven)
- Virksomhetsregnskap 2007 – Virksomhetsplan 2008

2008 Rapportserie – Barbariske strukturer og ondskapens banalitet

- Verdenserklæringen
- 09.03.08 Invitasjon til dagsseminar
- **Invitasjoner med aktuelle varsel – Barbariske strukturer og Ondskapens banalitet**
 - 09.03.08 Invitasjon statsråden
 - 12.03.08 Invitasjon Stortinget
 - 26.03.08 Lengeværende asylsøkende kvinner fra Etiopia og Eritrea
 - 05.04.08 Masterminding i Khomeinis Iran – med legeprofesjonen som eksempel
 - 13.04.08 Ideen om kvinnen som del av mannen – kjønnsforfølgelse i Iran
 - 20.04.08 Med Rwanda som eksempel – refleksjoner om en hjemsendelse.
 - 26.04.08 Forakten for det svake

- 26.04.08 Lengeværende og utstøtte asylsøkere
- 27.04.08 ”Familien ... har krav på beskyttelse fra samfunnet og staten”
- 22.04.08 Notat til dagsseminar
- **10.09.06 Menneskerettigheter og psykisk helse – UDI-arkipelet**
 - 18.08.06 UDI-arkipelet
 - 14.03.01 Uttalelse om Stortingsmelding nr 17 (2000-2001)
 - 10.06.03 Hvor meget er et menneske verdt? Ureturnerbare asylsøkere i Norge
 - 06.08.03 Vedrørende lengeværende i mottak
 - 05.12.03 Lidelsen som forsvant
- **04.11.07 Utlendingslov og menneskerettigheter Om ot.prop. nr 75**
- **2710.07 Notat vedrørende MUF og Ondskapens banalitet**
- **Eksemplet Iran – Velayat-e Faqih, I Iran – og i norsk asylforvaltning**
 - Case study – Utdrag fra samtale med en kunnskapsrik mann fra iransk Azerbajdjan
 - Velayat-e Faqih
 - Frafall
 - Case study – fra vårt saksnr 07/98
 - Case study – Notater fra samtale med ei jente på 14 år
 - Case study – Notater fra samtale med ei jente på 16 år
 - Barn
- **Velayat-e Faqih 2**
 - Scene – Kurdistan Iran
 - Masterminding – Med legeprofesjonen som eksempel
 - Ideen om kvinnen som del av mannen – Kjønnssforfølgelse i Iran
- **Kjønnssforfølgelse av kvinner**
 - 28.04.07 Innspill – Oppmerksomhet på kvinnelige asylsøkere og de vitneprov de kan gi
 - 20 10.07 Ikke en snøballs sjanse
 - Snøballkvinner – en orientering

2008

- Virksomhetsregnskap 2007 – Virksomhetsplan 2008
- 26.03.08 Barbariske strukturer og ondskapens banalitet - lengeværende asylsøkende kvinner fra Etiopia og Eritrea Bernt Hauge
- 09.04.07 Notat til dagsseminar om menneskerettigheter og mental helse
- 17.06.08 Henrik Wergeland var vår første og største menneskerettighetsaktivist
- 31.08.08 Samvittighetens pass i offentlig forvaltning - Henvendelse til Sivilombudsmannen Bernt Hauge
- 06.09.08 Det er med sorg, sjokk og harme ... Åpent brev til Statsminister Jens Stoltenberg Bernt Hauge
- Udatert Trosfrihet og demokrati - menneskerettighetene, paktene og de 10 bud Bernt Hauge
- Virksomhetsregnskap 2008 --Virksomhetsplan 2009

2009 Rapportserie – SNØBALLKVINNENE**Må leses som forlengelse av 2007, Kjønnbasert forfølgelse**

- Report from Heimdal Asylum Camp Rabia Sadiq Khan
- Til årsmøtet 02.02.08 - Rapport fra interimstyret
- 18.08.06 UDI-arkipelet Bernt Hauge
- 09.06.07 Invitasjon til å danne egen organisasjon
- Tilbakemelding etter konsultasjon
- Tekster fra en utstilling i tekst og tekstil
- We address with a dress a message of mess
- Protokoll fra generalforsamling og formell stiftelse av Snøballkvinner – 14.10.07
- Utkast til statutter
- Styremøte 21.11.07
- Årsmøte 02.02.08
- Snøballvinneuka 2008
- Rapporter fra undersøkelsen **Kvinner og jenter, menneskerettigheter og mental, medisinsk og fysisk helse**
 - Intervjuskjema
 - 17.06.09 Alltid Redd første delrapport
 - 22.08.09 I don't want to talk about it andre delrapport
 - 17.06.10 Er sliten av uvissheten, alle begrensningene tredje delrapport
 - 17.06.11 ULV! ULV! Fjerde delrapport
 - 20.06.11 I den sorte gryte Femte delrapport
 - 13.10.11 Vår Herre-syndromet Sjette delrapport
 - 17.06.10 La oss tale om det barbariske – En rapport og ytring om mangel på menneskerettigheter – noteres som Sjuende delrapport
 - 24.08.12 Hvorfor snakke om den beskyttelsen som ikke finnes Åttende delrapport

2009 Rapportserie – fra SPILLET OM BARNA til BARN OG BARNEVANN og noe mer

- 03.07.98 Vedrørende barnets rettigheter i saksvurderingen i asylsaker
- 27.09.99 Har barn som ledsages av sine foreldre rett til å søke flyktningestatus
- 25.08.99 Våre egne søknadsskjemaer – brukt i kampanje
- 04.10.99 Orientering til Politiet om at 8. oktober vil asylsøkere over hele landet levere krav om egen asylbehandling for barna
- 11.10.99 Politiet i Telemark sender søknadene til oss
- 01.11.99 Forespørsel – Blir barn som søker asyl sammen med sine foreldre, regnet som asylsøkere?
- 30.09.99 Dagsavisen «*Barn trenger ikke biologiske foreldre*». Sterk kritikk fra ReddBarna
- Fra lov om norsk riksborgerrett
- 06.10.99 Det gjelder respekten for barn som søker norsk beskyttelse
- 18.09.99 Vedrørende massedepotasjon av flyktninger fra Kroatia
- 01.11.99 Blir barn som søker asyl sammen med sine foreldre, regnet som asylsøkere?

- 01.11.99 Begjæring om selvstendig asylbehandling for barn
- **03.12.99 Spillet om barna**
 - Anastasia mot staten – Oslo Byrett og Barnekonvensjonen – Do eller fordom?
 - Og ra en høring arrangert av SOS Rasisme 03.12.99
- Udatert **Barn – asylforvaltningens veier er uransakelige**
- Aftenposten 13.07.00 Barn skal nå høres i alle asylsaker
- Vedrørende innarbeiding av Barnekonvensjonen i norsk lov
 - Mai 2001 Høringsuttalelse – Forum for Barnekonvensjonen
 - 18.05.01 Høringsuttalelse – Oslo Biskop
- Invitasjon til Menneskerettighetsdagene – 22.10.02 – Barns rett til beskyttelse
- 22.10.02 Geir Ludvigsen – Folkerettslig grunnlag fr barns rett til beskyttelse
- 01.05.05 Asylsøkerbarn – forespørsel til Barneombudet om prinsipiell vurdering
- 09.07.06 Barn i flyktningefella – eksempel – en 7 års gutt med somalisk mor
- 07.09.06 Vedørende lengeværende barn – anmodning om å observere og eventuelt følge opp utvikling av psykisk helse
- 19.07.07 Vedrørende forespørsel om konvensjonenes stilling i forhold til innvandringspolitiske hensyn og byråkratisk metode
- 26.03.09 **Barnestemmene** inviterer til møte
- Utkast til vedtekter
- 27.03.09 Til alle det måtte angå – Orientering om Barnestemmene
- Forslag på brev til politikerne
- Invitasjon til Torg for Likeverd 17-20.06.09 – Barnekonvensjonen og innvandringspolitiske hensyn
- Valg 09 Barnestemmene ønsker å møte politikerne og inviterer til Åpent møte 02.04.09
- 25.08.09 Barneombudet kunne dessverre ikke komme
- 11.09.09 Brev fra Trine Skei Grande
- 10.10.09 Asylsøkerbarn – et varsel
- 17.09.09 Tilbakemelding
- 27.10.09 Møtereferat Barnestemmene i Oslo
- 01.11.09 Til støtte for Barnets rettigheter
- 07.10.09 Debatt – Hva er den største forbrytelsen? Å oppholde seg ulovlig i et land for å være nær sin datter og kone, eller å frarøve et barn sin far Hvem straffes mest? - Marthe Olaisen
- Til myndighetene – Jeg er Amina, jeg er 6 år..
- 10.10.09 Fornyelse av begjæringer om omgjøring og utsatt iverksettelse
- Våren 2010 Hei! Dette er min historie.
- Living my life on the street
- Barna er ikke tatt hensyn til – Familiegjenforening i Norge
- Våren 2010 Hei! Dette er min historie
- 03.11.2010 Kjære barnombud
- 19.12.2010 Har ei lita jente som bare gråter og gråter i dag
- **Barn og badevann – notater fra høring 10.12.2010**

- 14.01.11 Til Staten Norge, ved Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
- 19.08.11 Hva skal små barn med ytringsfrihet? Hva skal asylsøkerbarn med ytringsfrihet?
- 19.08.11 Hvilken skole har de gått i, overgriperne?
- Invitasjon til konferanse om ytringsfrihet 19-21.08.11
- **08.12.12 Til Barneombudet – Nå skjer det igjen – et fortvilet varsel**
 - 13.09.12 Notat vedrørende unge afrikanske kvinner, som har søkt norsk beskyttelse, som har hatt en uverdigg oppstart i livet, og som har barn i Norge
 - 05.11.12 som ikke er registrert ved fødselen, som ikke har skolegang, som ikke har vokst opp i et godt hjem
 - 09.11.12 Små barn og verdenserklæringens artikkel 3
 - 09.02.12 Menneskehandel er ikke bra
 - 19.02.12 Mer om uverdigg menneskehandel – Om beskyttelsesbehov
 - 26.02.12 Returnerte asylsøkere får ikke effektiv beskyttelse i Kinshasa
 - 04.03.12 Det er en forbrytelse å sende barnefamilier til slummen i Kabul
 - 25.03.12 Returnerte tamilske asylsøkere får ikke effektiv beskyttelse i Colombo
- 16.10.12 Retten til liv – Dagens dilemma

2009

- Virksomhetsregnskap 2008 – Virksomhetsplan 2009
- 09.02.09 med denne erklæring stadig i tankene
- 09.05.09 Behovet for et midt-norsk senter for menneskerettigheter
- 08.05.09 Vedrørende ideen om et midt-norsk senter for menneskerettigheter
- Invitasjon – Torg for likeverd 17-20.06.09
- 17.06.09 ALLTID REDD Første delrapport – strukturerte intervju med 13 kvinner fra Etiopia og Eritrea
- 22.08.09 I don't want to talk about it Andre delrapport – strukturerte intervju med kvinner fra 10 forskjellige land
- 11.07-27.09.09 Notat – Funksjonshemninger og menneskeverd
- 01.12.09 Enhver har rett...» Individ, religion og livssyn, menneskerettigheter, demokrati
- 30.09.09 Soria Moria Slott
- 01.01.09 Vokterråd og kristentro
- 07.07.09 Kristentro – med den farsitalende gruppa i pinsemenigheten Betel i Trondheim som eksempel
- Aldri mer
- Virksomhetsregnskap 2009 – Virksomhetsplan 2010
- 31.09.09 Til valgstyret - Stemmemforklaring

2010

- Virksomhetsregnskap 2009 – virksomhetsplan 2010

- 08.01.10 Notat fra mitt møte med XXX mandag 04.01.10
- 07.01.10 Et stykke innarbeidet fordom om afrikanske mødre som ikke får besøke sine barn i Norge
- 20.01.10 Notat vedrørende asylsøkere fra DRC Kongo
- 27.03.10 Notat – «Å leve lenge i et følelsesmessig, sosialt og rettslig vakuum»
- 17.06.10 La oss tale om det barbariske – En rapport og ytring om mangel på menneskerettigheter
- 17.06.10 Er sliten av uvissheten, alle begrensningene – tredjedelrapport
- 21.07.10 Til fylkesmannen i Sør-Trøndelag ved overlevering av de to foregående
- 20-23.08.10 Dialog med Diaspora – Rapport fra Konferanse om ytringsfrihet
- 01.10.10 50 years seen in the light of Human Rights – WHAT WENT WRONG? Folasire Oladayo Seun
- 02.10.10 Verdenserklæringens artikkel 6 – Ethvert menneske har krav på overalt å bli anerkjent som rettssubjekt
- 14.01.11 Til fylkesmannen ved overrekkelsen av rapporten *Barn og Badevann*
- BARN OG BADEVANN – Notat fra høring 10.12.2010
- Virksomhetsregnskap 2010 – Virksomhetsplan 2011

2011

- Virksomhetsregnskap 2010 – Virksomhetsplan 2011
- 20.03.11 Notat Om å være ulovlig – i Norge
- 17.06.11 ULV! ULV! Fjerde delrapport
- 20.06.11 I den sorte gryte Femte delrapport
- 19.08.11 Hva skal små barn med ytringsfrihet?
- 19.08.11 Hvilken skole har de gått i, overgriperne?
- 13.10.11 Vår Herre-syndromet – sjette delrapport
- Desember 2011 Notat Skeiv, noen observasjoner og refleksjoner
- Virksomhetsregnskap 2011 – Virksomhetsplan 2012

2012

- Virksomhetsregnskap 2011 – Virksomhetsplan 2012
- 09.02.12 Menneskehandel er ikke bra
- 19.02.12 Mer om uverdigg menneskehandel – om beskyttelsesbehov
- 26.02.12 Returnerte asylsøkere får ikke effektiv beskyttelse i Kinshasa
- 04.03.12 Det er en forbrytelse å sende barnefamilier til slummen i Kabul
- 25.03.12 Returnerte tamilske asylsøkere får ikke effektiv beskyttelse i Colombo
- 09.05.12 Andre verdenskrig og ikkevold på norsk – samvittighet og lojalitet
- 27.06.12 Bekymringsmelding – med Persaunet transittmottak som konkret eksempel – spørsmålet om transittmottaket som konsept og i utøvelser kan komme i konflikt med EMK 3 og EMK 8
- 25.07.12 Notat – til støtte for rettssak, etiopiere mot staten
- 24.08.12 Hvorfor snakke om den beskyttelsen som ikke finnes?

- 13.09.12 Notat vedrørende unge afrikanske kvinner
 - Som har søkt norsk beskyttelse
 - Som har hatt en dårlig (uverdige) oppstart i livet
 - Og som har barn i Norge
- 16.10.12 Retten til liv – Dagens dilemma
- 05.11.12 Notat vedrørende enslige kvinner
 - Som har søkt norsk beskyttelse
 - Som har hatt en dårlig/uverdige oppstart i livet
 - Som ikke er registrert ved fødselen
 - Som ikke har skolegang
 - Som ikke har vokst opp i et godt hjem
- 09.11.12 Notat – Små barn og verdenserklæringens artikkel 3
- 01.10.12 Forespørsel vedrørende asylforvaltningen og dens ufeilbarlighet, eller er det dens immunitet?
- 18.11.12 Bekymring vedrørende uttransporteringer til DR Kongo
- 05.12.12 Det er en dumhet å returnere våpenføre unge menn til Afghanistan
- 08.12.12 Til Barneombudet Nå skjer det igjen – et fortvilet varsel
- Virksomhetsregnskap 2012 – Virksomhetsplan 2013

Virksomhetsplan 2014

Planene for 2014 er:

- Å skrive ferdig boka om menneskerettigheter,
- Å oversette den til engelsk,
- Å summere opp prosjektet om «*Kvinner og jenter, menneskerettigheter og mental, medisinsk og fysisk helse*»,
- Å utvikle en mal for kurs i menneskerettigheter,
- Å ta opp igjen konferanseprogrammet som et forum for menneskerettigheter,
- Å definere menneskerettighetsarbeideren i utdanning og oppgaver

Styrets forslag til vedtak på Årsmøtet 25.01.2014:

- *Rådgivningsgruppa i Trondheim legges ned. Vedtaket er effektivt først etter at det blir bekreftet på ekstraordinært årsmøte 09.05.2014 eller ordinært årsmøte 24.01.2015*
- *Styret og Daglig Leder bes:*
 - *fortsette arbeidet med å utvikle kurs i menneskerettigheter, bl.a. for derigjennom å skape et inntektsgrunnlag,*
 - *videreføre konferanseprogrammet,*
 - *fortsette arbeidet med å finne en videreføring av tjenestetilbudet, f.eks. i et Midtnorsk Senter for Menneskerettigheter.*